

Svensk författningssamling

Lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207)

SFS 2022:754

Publicerad
den 9 juni 2022

Utfärdad den 2 juni 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skadeståndslagen (1972:207)² dels att 2 kap. 3–5 §§, 3 kap. 1, 2, 4 och 5 §§, 5 kap. 6 § och 6 kap. 3 och 6 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 3 a § och 5 kap. 6 a §, av följande lydelse.

2 kap.

3 § Den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot dennes person, frihet, frid eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär.

Om den som utsätts för brott i tjänsten får anses ha en särskild beredskap för angreppet, ska det vid bedömningen av om kränkningen är allvarlig särskilt beaktas om angreppet riktar sig mot den angripnes privata sfär eller är fysiskt.

3 a § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet genom brott orsakar någon annans död ska betala särskild anhörigersättning till den som stod den avlidne särskilt nära. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt.

4 § Den som i fall som avses i 1–3 a §§ vållar skada innan han eller hon har fyllt arton år ska ersätta skadan i den utsträckning det är skäligt med hänsyn till hans eller hennes ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter.

5 § Den som i fall som avses i 1–3 a §§ vållar skada under påverkan av en allvarlig psykisk störning eller av någon annan psykisk störning som inte är självförvållad och tillfällig ska ersätta skadan i den utsträckning det är skäligt med hänsyn till hans eller hennes sinnestillstånd, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter.

3 kap.

1 §³ Den som har arbetstagare i sin tjänst ska ersätta

¹ Prop. 2021/22:198, bet. 2021/22:CU20, rskr. 2021/22:326.

² Lagen omtryckt 2001:732.

³ Senaste lydelse 2019:849.

1. personskada eller sakskada som arbetstagaren vållar genom fel eller försummelse i tjänsten,
2. ren förmögenhetsskada som arbetstagaren i tjänsten vållar genom brott,
3. skada på grund av att arbetstagaren kränker någon annan på sätt som anges i 2 kap. 3 § genom fel eller försummelse i tjänsten, och
4. skada som ersätts enligt 2 kap. 3 a § och som arbetstagaren orsakar genom fel eller försummelse i tjänsten.

I fråga om skadeståndsansvar för staten eller en kommun gäller även det som sägs nedan i detta kapitel. Det som där sägs om en kommun gäller också en region och ett kommunalförbund.

2 § Staten eller en kommun ska ersätta

1. personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada, som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten eller kommunen svarar,
2. skada på grund av att någon annan kränks på sätt som anges i 2 kap. 3 § genom fel eller försummelse vid sådan myndighetsutövning, och
3. skada som ersätts enligt 2 kap. 3 a § och som orsakas genom fel eller försummelse vid sådan myndighetsutövning.

4 §⁴ Staten eller en kommun ska ersätta

1. personskada, sakskada, ren förmögenhetsskada, skada på grund av att någon kränks på sätt som anges i 2 kap. 3 § och skada som ersätts enligt 2 kap. 3 a §, om skadan uppkommit till följd av att den skadelidandes rättigheter enligt den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna har överträtts från statens eller kommunens sida, och
2. annan ideell skada som uppkommit till följd av en sådan rättighetsöverträdelse.

Skadestånd enligt första stycket ska betalas endast i den utsträckning det är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen.

5 §⁵ En förälder som har vårdnaden om ett barn ska ersätta

1. personskada eller sakskada som barnet vållar genom brott,
2. skada på grund av att barnet kränker någon annan på sätt som anges i 2 kap. 3 §, och
3. skada som barnet orsakar och som ersätts enligt 2 kap. 3 a §.

Förälderns ansvar enligt första stycket är för varje skadehändelse begränsat till en femtedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då skadehändelsen inträffade. Om barnet står under vårdnad av två föräldrar, gäller begränsningen för dem gemensamt.

Om beloppet som anges i andra stycket inte räcker till full ersättning åt flera som lidit skada till följd av skadehändelsen, ska ersättningen sättas ned med samma kvotdel för var och en av de skadelidande.

5 kap.

6 § Skadestånd med anledning av kränkning bestäms efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art och varaktighet och på ett sätt som även innebär att den kränkte får upprättelse för angreppet.

⁴ Senaste lydelse 2018:23.

⁵ Senaste lydelse 2010:704.

Vid bedömningen enligt första stycket ska det särskilt beaktas om handlingen

1. haft förnedrande eller skändliga inslag,
2. varit ägnad att framkalla allvarlig rädsla för liv eller hälsa,
3. riktat sig mot någon med särskilda svårigheter att värja sin personliga integritet,
4. inneburit missbruk av ett beroende- eller förtroendeförhållande eller riktat sig mot någon som den skadeståndsskyldige har eller tidigare har haft ett nära förhållande till,
5. varit ägnad att väcka allmän uppmärksamhet eller tagits upp med ett tekniskt hjälpmedel under förhållanden som inneburit risk för att upptagningen sprids,
6. utförts av flera personer tillsammans mot den skadelidande, eller
7. innefattat hot som påtagligt har förstärkts genom anspelning på ett våldskapital.

Den som har gjort sig skyldig till ärekränkning eller en liknande brottslig gärning eller som annars är skadeståndsskyldig med anledning av ett sådant brott kan på yrkande av den kränkte i ett mål om gärningen efter omständigheterna förpliktas att bekosta att domen i målet förs in i en eller flera tidningar.

6 a § Särskild anhörigersättning bestäms oberoende av omständigheterna i det enskilda fallet till ett skäligt belopp som är lika stort för var och en av de ersättningsberättigade.

6 kap.

3 §⁶ Rätten till ersättning för fysiskt och psykiskt lidande och för särskilda olägenheter faller bort, om den skadelidande avlider innan ett krav på sådan ersättning har framställts. Detsamma gäller rätten till ersättning för kränkning, särskild anhörigersättning och ersättning för annan ideell skada enligt 3 kap. 4 § första stycket 2.

6 § En skadelidande som har tillerkänts skadestånd för kränkning eller särskild anhörigersättning ska inte förpliktas att ersätta den skadeståndsskyldiges rättegångskostnader i ett mål där skadestånd på grund av brottet prövas. Detta gäller dock inte om särskilda skäl föranleder annat.

Om det finns särskilda skäl, gäller första stycket första meningen också en skadelidande som har tillerkänts skadestånd för fysiskt och psykiskt lidande eller för särskilda olägenheter på grund av brott.

Undantag från första och andra styckena får göras i fråga om sådana kostnader som den skadelidande har orsakat genom att uppträda på ett sätt som avses i 18 kap. 3 eller 6 § eller 31 kap. 4 § rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

Danijela Pavic
(Justitiedepartementet)

⁶ Senaste lydelse 2018:23.